

Kristianstads
kommun

Kristianstads kommun

Klimat- och miljöplan 2023-2027

Innehållsförteckning

Förord	3
Sammanfattning	4
Inledning	5
Bakgrund	6
Mål	8
Åtgärdsområden	12
Implementering, uppföljning och aktualisering	23
Referenser	24

Bilagor till planen

Bilaga 1. Fördjupad åtgärdsbeskrivning

Bilaga 2. Åtgärd per ansvarig nämnd

Bilaga 3. Utvärdering miljömålsprogram

Bilaga 4. Klimatredovisning

Bilaga 5. Konsekvens av planens
genomförande

Förord

Välkomna att ta del av Kristianstads kommuns klimat- och miljöplan 2023-2027. Planen syftar till att minska klimat- och miljöpåverkan och säkra den lokala energiförsörjningen. Klimat- och miljöplanen uppfyller lagkravet om kommunal energiplanering och omfattar kommunens arbete med klimat och energi, samt de miljöområden som inte omfattas av andra styrdokument.

Energifrågan har i hög grad aktualiserats den senaste tiden. Behovet av en tryggad energiförsörjning och en ökad självförsörjningsgrad har ökat. Kristianstad har kommit långt vad gäller omställningen till förnybar energi, bland annat genom de framgångsrika satsningarna på lokal biogas och fjärrvärme. Arbetet behöver fortsätta med energieffektivisering och energibesparande åtgärder.

Klimat- och miljöplanens mål och åtgärder är framtagna för att bidra till en hälsosam livsmiljö för alla människor i kommunen, en resurseffektiv och cirkulär ekonomi och en grön samhällsutveckling. En utökad samverkan med alla aktörer i samhället – medborgare, idéburen sektor, näringsliv och akademi – är en förutsättning för att nå planens målsättningar.

Den globala uppvärmningen är vår tids största utmaning och alla aktörer behöver arbeta för en hållbar utveckling i samhället. Genom klimat- och miljöplanen fastställer Kristianstads kommun sin ambition att vara en föregångskommun i klimatomställningen.

Camilla Palm
Kommunstyrelsens ordförande

Författare:

Kajsa Aldman och Magnus Lund

Omslagsfoto samt foton i dokumentet:

Claes Sandén och Cecilia Sandén Kristianstads kommun

Sammanfattning

Klimat- och miljöplanen utgör en central del av Kristianstads kommuns arbete med ekologisk hållbarhet, med tydliga mervärden kopplat till de sociala och ekonomiska dimensionerna av Agenda 2030. Planen och dess mål och åtgärder är styrande för kommunens arbete med minskad klimat- och miljöpåverkan och säkrad energiförsörjning.

Kristianstads kommun ska på lokal nivå bidra till att internationella, nationella och regionala mål uppnås. Lokala mål för kommunen som geografiskt område innefattar en utfasning av fossila bränslen, minskade konsumtionsbaserade utsläpp, ökad förnybar elproduktion, energieffektivisering och en ökad andel hållbar mobilitet. För att möjliggöra måluppfyllnad och för att kommunen ska leda den lokala utvecklingen ingår ytterligare fyra mål för kommunorganisationen.

Klimat- och miljöplanen innehåller åtgärder inom fem områden: Hållbar energi, Hälsosam livsmiljö, Cirkulär ekonomi, Grön samhällsbyggnad samt Samverkan och engagemang. I huvuddokumentet anges en kort beskrivning av respektive åtgärd samt vilken nämnd eller bolagsstyrelse som är ansvarig. En fördjupad åtgärdsbeskrivning återfinns i bilaga 1.

Kommunstyrelsen ansvarar för implementeringsprocessen och samtliga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att planera in arbetet med egna åtgärder och återkoppla detta till kommunstyrelsen. Årligen ska uppföljning av måluppfyllelse och genomförande av åtgärder ske och redovisas för allmänheten.

Inledning

Hållbar utveckling utgår från de globala målen i FN:s resolution Agenda 2030 och innefattar de tre dimensionerna av hållbarhet: ekologisk, social och ekonomisk. Hållbar utveckling är en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Hållbarhet inom den ekologiska dimensionen är en grundläggande förutsättning för att uppnå hållbarhet inom de ekonomiska och sociala dimensionerna. I dag överskrids de ekologiska ramarna på ett sätt som utarmar jordens resurser. Samtidigt finns goda möjligheter att ställa om till ett samhälle med ett gott liv för alla inom planetens gränser.

Klimatförändringarna vi står inför är en konsekvens av våra energikrävande samhällen. Användningen av fossila bränslen, såsom olja, kol och gas, står för en stor andel av de globala växthusgasutsläppen. Globalt liksom lokalt behövs en utökad produktion och användning av förnybar energi, liksom ett intensifierat arbete med energieffektivisering. Klimatförändringarna är ett hot mot såväl människans som planetens hälsa. I den senaste syntesrapporten från FN:s klimatpanel IPCC – som sammanställer det globala kunskapsläget om klimatförändringarna och dess effekter – fastställs med tydlighet att:

“Climate change is a threat to human well-being and planetary health. Any further delay in concerted anticipatory global action on adaptation and mitigation will miss a brief and rapidly closing window of opportunity to secure a liveable and sustainable future for all.”

En hållbar utveckling begränsar klimatförändringarna och minskar sårbarheter för negativa miljöeffekter. Klimat- och miljöfrågorna är en nyckel i arbetet med att skapa en hållbar framtid och kommuner har ett stort ansvar i arbetet med frågorna både i sin egen verksamhet och externt.

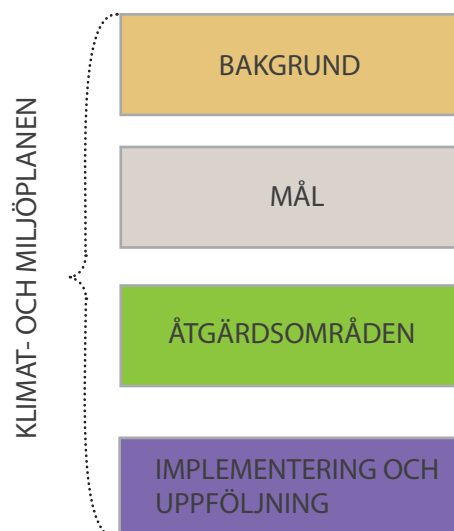
Kristianstads kommuns klimat- och miljöplan utgör en central del av kommunens arbete med den ekologiska hållbarheten, med

tydliga mervärden kopplat till de sociala och ekonomiska dimensionerna av Agenda 2030. Klimat- och miljöplanen och dess mål och åtgärder är styrande för kommunens arbete med minskad klimatpåverkan och säkrad energiförsörjning. Klimat- och miljöplanen omfattar Kristianstads kommun som geografiskt område.

Läsanvisning

Dokumentet är uppbyggt med en bakgrundsdel som beskriver planens syfte och sammanhang med övriga övergripande styrdokument i kommunen samt lagstiftning. I den andra delen presenteras mål på olika nivåer och i den tredje delen åtgärdsområden och åtgärder på en övergripande nivå. En fördjupad beskrivning av respektive åtgärd finns i bilaga 1. I sista delen i dokumentet presenteras arbetet med implementering, uppföljning och aktualisering.

I planen används begreppet kommunen för att representera Kristianstads kommunkoncern vilket inkluderar både kommunens förvaltningar och bolag. I de fall då det åsyftar till Kristianstads kommun som geografiskt område och samtliga som lever och är verksamma i kommunen specificeras detta i texten.

Bakgrund

Syfte

Kristianstads kommuns arbete med miljö, klimat och energi ska bidra till internationella, nationella och regionala åtaganden och kommunen ska fortsatt vara i framkant inom arbetet med ekologisk hållbarhet. Kristianstads kommun ska föregå med gott exempel och styra utvecklingen mot ett klimatsmart samhälle med en rik, välmående natur.

Planen ska leda till att lagkrav efterföljs, att miljö- och klimatpåverkan minskar samt att energiproduktion och energianvändning säkras och effektiviseras. Syftet med planen är att presentera konkreta åtgärder kopplat till relevanta mål inom området med tydlig ansvarsfördelning samt struktur för uppföljning.

Nulägesbeskrivning

Kristianstads kommun har sedan tidigare ett framgångsrikt arbete inom området för ekologisk hållbarhet. Kommunens tidigare miljömålsprogram gällde 2016-2020 och har efter utgång utvärderats och en sammanfattning av utvärderingen återfinns i bilaga 3. En uppföljning av kommunens klimatpåverkan, energianvändning och elproduktion återfinns i bilaga 4.

Då kommunen sedan 2020 inte haft något gällande miljömålsprogram har det funnits ett behov av att ta fram en plan som täcker in de områden som inte täcks in av övriga styrdokument. Den gällande klimat- och energistrategin fastställdes av kommunfullmäktige 2018. Då flertalet av åtgärderna sträckte sig till 2020 fanns behov av revidering. För att samla arbetet samt för att stärka synergier mellan klimat-, miljö- och energifrågorna har en kombinerad klimat- och miljöplan tagits fram.

Framtagandeprocess

Uppdraget att ta fram en ny kombinerad klimat- och miljöplan gavs till kommunledningskontoret i början av 2021. En kartläggning av gällande styrdokument inom miljöområdet har genomförts för att identifiera de områden som inte täcks av övriga styrdokument. Två workshops har genomförts med representanter från alla förvaltningar och bolag för att ta fram åtgärdsförslag att inkludera i planen. Planen skickades på remiss till en bred grupp aktörer samt ställdes ut på kommunens hemsida under april-juli 2022 för att möjliggöra för allmänheten att inkomma med synpunkter.

Lagstiftning

Enligt lag (1977:439) om kommunal energiplanering är kommuner ansvariga för att ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Planen ska innehålla en analys av vilken inverkan den i planen upptagna verksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser. Planen ska beslutas av kommunfullmäktige. För Kristianstads kommun uppfyller klimat- och miljöplanen detta lagkrav.

För en plan som upprättas enligt lagen om kommunal energiplanering ska en strategisk miljöbedömning genomföras om planen antas ha en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. Miljöbalken. En analys av konsekvenserna av planens genomförande har genomförts och redovisas i bilaga 5.

Kristianstads kommuns bedömning är att det inte krävs en strategisk miljöbedömning för ett antagande av klimat- och miljöplanen, då dess genomförande inte antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Sammanhang och avgränsning

Kristianstads kommun arbetar mot 2030 efter visionen "Vi lyfter tillsammans". Visionen preciseras i den strategiska färdplanen som prioriterar bland satsningarna. Strategisk färdplan 2021-2024 innebär ökade hållbarhetsambitioner med målformuleringen "Kristianstad ska vara en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar kommun, med rik, välmående natur och klimatsmarta samhällen präglade av minskad segregation och hög medborgerlig delaktighet." Klimat- och miljöplanen med dess fokusområden kopplar till den strategiska färdplanen och målområde hållbarhet utifrån den ekologiska dimensionen.

Kommunens översiktliga planering är av stor betydelse för arbetet med klimat-, miljö- och energifrågor. Översiktsplanen ger riktlinjer för hur kommunens mark- och vattenområden ska användas och den planerade fysiska utvecklingen indikerar framtida energibehov samt klimat- och miljöpåverkan. Den nu gällande översiktsplanen för Kristianstads kommun antogs av kommunfullmäktige 2013 och har en tidshorisont fram till 2025. År 2019 antogs en kust- och havsplan och år 2021 en fördjupad översiktsplan för Kristianstad stad. Kommunens Trafikstrategi och Trafikplan samt Grönstrategi och Grönplan, utgör underlag till den översiktliga planeringen och anger inriktning för trafikutvecklingen respektive utvecklingen av grön- och blåstrukturen. Biosfärområde Kristianstads Vattenrike - ett modellområde för hållbar utveckling utsett av FN-organet Unesco - utgör en särskild styrka i kommunens arbete med ekologisk hållbarhet.

Klimat- och miljöplanen har tagits fram med utgångspunkt i att inte överlappa med andra antagna styrdokument i kommunen. För närvarande pågår framtagandet av ett flertal styrdokument i kommunen, bland annat inom avfall, naturvård och friluftsliv. Genom kartläggningen av befintliga och kommande styrdokument inom ekologisk hållbarhet har områden identifierats som planen behöver täcka in för att kommunens arbete ska omfatta de nationella miljö kvalitetsmålen. Kommunens arbete med klimatanpassning och naturvård beskrivs i andra styrdokument och omfattas ej av klimat- och miljöplanen.

Mål

Internationella mål

Målen och åtgärderna i planen ingår i kommunens arbete med de globala målen i FN:s resolution Agenda 2030 för hållbar utveckling. Åtgärderna inom planen anknyter till mål 6, rent vatten och sanitet för alla, mål 7, hållbar energi för alla, 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 12, hållbar konsumtion och produktion, mål 13 bekämpa klimatförändringarna, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald.

I december 2015 enades världens länder genom Parisavtalet om att den globala temperaturökningen ska hållas väl under två grader och att det ska strävas efter att begränsa den till 1,5 grader. Sverige ratificerade avtalet 2016. För att nå Parisavtalet behöver världens länder senast vid mitten av detta århundrade ha uppnått nettonoll-utsläpp, det vill säga att den mängd växthusgaser som släpps ut inte får överstiga upptaget. Europeiska unionens långsiktiga klimatstrategi innebär att EU ska bli klimatneutralt till år 2050, samt att utsläppen ska minska med minst 55 % till år 2030 jämfört med 1990.

Nationella mål

De 16 svenska miljö kvalitetsmålen samt generationsmålet utgör i sin tur en bred grund för arbetet med Agenda 2030 och anses på nationell nivå täcka in den ekologiska dimensionen av Agendan med sina mål och delområden.

Sverige beslutade i juni 2017 att anta ett klimatpolitiskt ramverk som innehåller klimatmål, en klimatlag som reglerar regeringens klimatpolitik samt att skapa ett oberoende klimatpolitiskt råd. Sverige ska senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. För den icke-handlande sektorn (verksamheter som inte ingår i EU:s handelsystem för utsläppsrätter) bör utsläppen jämfört med 1990 minska med minst 63 % till år 2030, minst 75 % till år 2040 samt minst 85 % till år 2045. Dessutom ska utsläppen från inrikes transporter, utom inrikes flyg som ingår i EU:s utsläppshandelsystem, minska med minst 70 % till år 2030 jämfört med 2010.

Sverige har också som en del av Energiöverenskommelsen beslutat om 100 % förnybar elproduktion till år 2040 samt 50 % effektivare energianvändning (korrigerat för BNP) till år 2030. Det övergripande målet för energiförsörjningen innebär att förena och balansera de tre grundpelarna försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet.

Illustrationer generationsmålet och Sveriges miljömål: Tobias Flyggar

Regionala mål

Greater Copenhagen är en politisk samarbetsorganisation för tillväxt och utveckling i Öresundsregionen, vilket inkluderar Kristianstads kommun. I november 2020 lanserades en strategi för grön omställning och grön tillväxt - "Greater Copenhagen Green" - som syftar till en klimatneutral och resilient metropolregion år 2030. Strategin består av insatser inom fyra temaområden: förnybar energi, energieffektivitet, cirkulär ekonomi och klimatanpassning.

Arbetet med att ta fram en regionplan för Skåne pågår. Granskningshandlingen tydliggör att regionplanen ska vara ett verktyg för att stärka Skånes utveckling som flerkärnig arbetsmarknads- och bostadsregion med minskad klimatpåverkan och anpassning till ett förändrat klimat. Planen ska bidra till att uppnå ett långsiktigt hållbart samhälle där biologisk mångfald och ekosystemtjänster är förutsättningar för den goda livsmiljön.

Länsstyrelsen i Skåne har ansvar för de Regionala miljömålen, som inkluderar åtgärder som kommunen ansvarar för. Den 20 december 2021 antogs ett nytt åtgärdsprogram - "Tillsammans för ett hållbart Skåne" - som innehåller prioriterade åtgärder som kan genomföras av skånska aktörer för att bidra till de regionala och nationella miljömålen samt miljödimensionen av Agenda 2030.

Klimat- och energistrategi för Skåne togs fram 2018 av Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne inom plattformen Klimatsamverkan Skåne. Till år 2030 ska utsläppen i Skåne vara minst 80 % lägre än år 1990, utsläppen av växthusgaser från transporter ska vara minst 70 % lägre än år 2010, de konsumtionsbaserade utsläppen ska vara högst 5 ton koldioxidekvivalenter per person och år, energianvändningen ska vara minst 20 % lägre än år 2005 och utgöras av minst 80 % förnybar energi och andelen resor som görs med kollektivtrafik, cykel eller gång ska vara minst 58 %.

Kristianstads kommuns mål

I kommunens strategiska färdplan utgör Hållbarhet ett av fem fokusområden, med tre resultatindikatorer inom ekologisk hållbarhet: i) Minskande växthusgasutsläpp från transporter, i linje med det nationella och regionala utsläppsmålet för transporter, ii) fler insatser för att stärka biologisk mångfald, och iii) minskande mängd kommunalt avfall.

Översiktsplanen för Kristianstads stad utgår från tre stadsbyggnads mål - *Stad för alla*, *Attraktiv stad* och *Grönblå stad* - som bygger på de tre hållbarhetsdimensionerna i Agenda 2030. Till målen kopplas 15 strategier som beskriver hur samhällsplaneringen ska bidra till att målen nås. Strategierna Lokalisera smartare, Öka tätheten, Positiv klimatpåverkan och klimatanpassning, Främja en hållbar mobilitet och Stärka ekosystemen har en tydlig koppling till klimat- och miljöplanen.

Kristianstads kommun deltar i det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities med satsningen Klimatneutrala Kristianstad 2030. Satsningens mission är Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser. Som ett led i arbetet ska kommunen årligen tillsammans med nationella myndigheter ta fram och underteckna ett klimatkontrakt som beskriver de åtaganden som ska göras för att nå missionen. Kommunstyrelsen i Kristianstad har ställt sig bakom ambitionen att gå i bräschen för klimatomställningen och försäkrat att hela kommunkoncernen åtar sig att arbeta med projektmålen.

Kristianstads kommun ska bidra till de i tidigare avsnitt beskrivna internationella, nationella och regionala mål. Kommunen ska uppnå de nationella klimatmålen på lokal nivå. Kristianstads kommun har inte ensamt rådighet över alla utsläpp i samhället. Alla aktörer behöver bidra till att målen nås. För att nå målen behövs politiska beslut och styrmedel på regional, statlig och internationell nivå.

Följande tio lokala mål antas som en del av Kristianstads kommuns klimat- och miljöplan, för kommunen som geografiskt område respektive kommunorganisationen.

Mål för kommunen som geografiskt område

1. Kristianstads kommun ska vara fossilbränslefri år 2034

Som ett led i kommunens ambition om att vara en föregångare i klimatomställningen antas målet om en fossilbränslefri kommun år 2034. Målet innebär att lokal användning av kol, olja och naturgas fasats ut.

2. År 2030 ska de konsumtionsbaserade utsläppen uppgå till max 5 ton per invånare

Målet avser de utsläpp som all typ av konsumtion från verksamheter och medborgare i kommunen gett upphov till, oavsett om utsläppen uppstått i kommunen, i annan del av landet eller utomlands. Målet är i linje med det regionala.

3. Den förnybara elproduktionen ska uppgå till minst 500 GWh år 2030

Målvärdet är detsamma som i kommunens tidigare klimat- och energistrategi, men med reviderat målår. En utökad lokal elproduktion ökar självförsörjningsgraden och bidrar till att minska risken för effektbrist.

4. År 2030 ska 100 GWh solel per år produceras i kommunen

Målet är reviderat jämfört med kommunens tidigare klimat- och energistrategi. Utbyggnaden av solelproduktion går starkt framåt i kommunen.

5. Energianvändningen per person i Kristianstad ska minska med 40 % till år 2030 jämfört med 2008

Målet avser energianvändning per invånare och är detsamma som i tidigare klimat- och energistrategi, men med uppdaterat målvärde och målår.

6. År 2030 ska hälften av alla resor i kommunen företas med gång, cykel eller kollektivtrafik

En ökad andel hållbar mobilitet är en förutsättning för att nå det nationella sektorsmålet såväl som det lokala målet i kommunens strategiska färdplan om att minska utsläppen från transporter. Målet kan nås genom att färdmedelsfördelningen 2030 utgörs av 20 % kollektivtrafik, 20 % cykel och 10 % gång.

Mål för kommunorganisationen

7. År 2025 ska kommunens egna fordon drivas med fossilfritt drivmedel

8. År 2028 ska kommunens egna arbetsmaskiner, arbetsfordon och arbetsredskap drivas med fossilfritt drivmedel

9. År 2025 ska de kommunala solenergianläggningarnas samlade effekt uppgå till minst 5 MW

10. Från och med planens antagande ska energianvändningen i den egna verksamheten (el och värme) minska med minst 1,5 % per golvyta och år

Evenemangs-
område

Äspet

Yngsjö

Täppet

Gamla Skeppsbron

2
Sydostleden
←

SANDLEDEN 5/6

Åtgärdsområden

Fem åtgärdsområden har tagits fram där åtgärdsområde Engagemang och samverkan spänner över de övriga fyra. I denna del presenteras åtgärdsområdena ett i taget tillsammans med en beskrivande bakgrund samt åtgärder kopplade till området. Under rubriken visas symbolerna för de globala mål samt svenska miljökvalitetsmål som åtgärdsområdet kopplar an till.

Åtgärderna är beskrivna på en generell nivå för att inte hindra exempelvis nya tekniska lösningar eller arbetssätt samt för att ta höjd för eventuella ändringar i lagstiftning. Arbetet med åtgärderna bör initieras i samband med planens antagande och pågå under hela planperioden om inget annat uppges i den fördjupade åtgärdsbeskrivningen (bilaga 1).

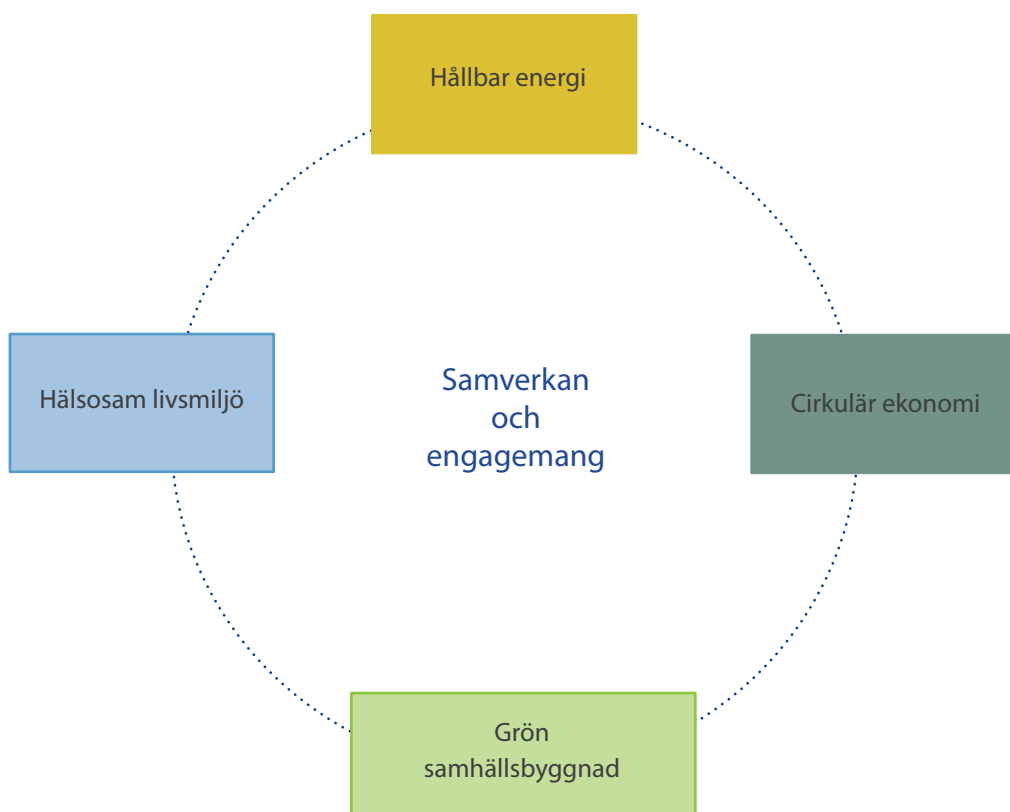
För respektive åtgärd anges huvud- och delansvarig nämnd eller bolagsstyrelse. Huvudansvar innebär att nämnden eller bolagsstyrelsen säkerställer att åtgärden genomförs

inom förvaltningen/bolaget eller att förvaltningen/bolaget ansvarar för att samordna genomförandet med andra aktörer. Delansvar innebär att nämnden/bolagsstyrelsen ansvarar för ett aktivt deltagande i genomförandet av åtgärden.

En fördjupad beskrivning om respektive åtgärd återfinns i bilaga 1.

Förkortningar som används i åtgärdsdelen:

ABK: AB Kristianstadsbyggen
 BN: Byggnadsnämnden
 BUN: Barn- och utbildningsnämnden
 EKR: Energi- och klimatrådgivningen
 KRAB: Kristianstads Renhållnings AB
 KS: Kommunstyrelsen
 MHN: Miljö- och hälsoskydds-nämnden
 ON: Omsorgsnämnden
 TN: Tekniska nämnden

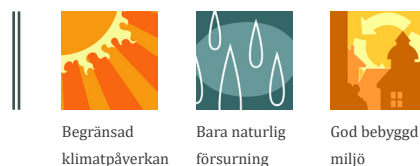

Hållbar energi

Globala mål

Svenska miljökvalitetsmål

Kristianstads kommun har kommit långt vad gäller omställningen av energisystemen. Kommunens satsning på biobränslebaserad fjärrvärme har haft stor betydelse för att minska de lokala utsläppen av fossil koldioxid. Detsamma gäller för den lokala produktionen av biogas baserad på avfall och andra restprodukter.

Inom stora utsläppssektorer som industri och transport utpekas elektrifieringen som en nyckel för den fossilfria omställningen. En omfattande elektrifiering av samhället innebär dock att betydligt mer el kommer behövas framöver. Fram till 2050 kan elanvändningen i Sverige ha fördubblats vilket ställer stora krav på säker och tillräcklig produktion och distribution av el. I Sveriges södra elområde är användningen ungefär fyra gånger större än

produktionen, vilket ställer krav på en säker och tillförlitlig eldistribution. Att fullt ut utnyttja alternativa förnybara energikällor som fjärrvärme och biogas bidrar till att avlasta elnäten, ger en ökad försörjningstrygghet och en säkrare energileverans. Samtidigt behövs åtgärder för att energieffektivisera byggnader, transporter och processer.

Genom att stimulera klimatsmart teknik och vara öppen för innovationer inom energisektorn kan energieffektiviseringen, produktionen och användningen av förnybar energi öka. Detta kräver en utökad dialog och samverkan mellan energiproducenter, nätägare, kommun och stora energikonsumenter.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsbeskrivning	Huvudansvar	Delansvar
1.1	Kommunens klimatväxlingssystem för att stimulera fossilfria drivmedel och tjänsteresor ska redovisas löpande och utvärderas.	KS	
1.2	Laddinfrastruktur för kommunförvaltningarnas egna fordon ska byggas ut, framför allt i områden som saknar tillgång till biogas eller annat biodrivmedel.	KS	
1.3	Publik laddinfrastruktur för elfordon ska utvecklas genom att kommunen möjliggör utbyggnad av laddstolpar.	KS	ABK, C4 Energi
1.4	Kristianstads kommun ska upphandla energieffektiva och fossilfria arbetsmaskiner, arbetsfordon och arbetsredskap. Befintliga maskiner ska i möjligaste mån drivas med fossilfritt drivmedel.	KS, TN	KRAB, ABK, C4 Energi, Kristianstad Airport, Åhus Hamn
1.5	Kommunen ska i markanvisningar och exploateringsavtal stimulera till installation av laddstationer och solceller.	KS	BN, C4 Energi
1.6	En koncernövergripande strategi ska tas fram för hur kommunens biogasproduktion och användning ska utvecklas.	C4 Energi	KS, KRAB
1.7	Utbyggnadstakten för solenergianläggningar på befintliga byggnader ska öka och storskaliga solcellsparker på egna fastigheter ska utredas.	a) TN, ABK b) KS, C4 Energi	Kristianstad Airport, Åhus Hamn, KRAB, MHN, BN
1.8	Ett systematiskt arbete med energieffektivisering i koncernens byggnader och övriga verksamheter ska bedrivas, inklusive löpande uppföljning och utvärdering.	TN, ABK	C4 Energi, KRAB, Kristianstad Airport, Åhus Hamn
1.9	Samhällsviktiga verksamheter ska säkras med avseende på tillgång till el, värme och kyla genom kommunens risk- och sårbarhetsarbete.	KS	
1.10	Utbyggnad av och anslutning till fjärrvärmen ska främjas.	C4 Energi, KS	BN
1.11	Kommunens vindbruksplan ska aktualiseras i samband med översiktsplanarbetet.	BN	KS

Hälsosam livsmiljö

Globala mål

Frisk luft

Säker strålmiljö

Levande sjöar
och vattendrag

Grundvatten av
god kvalitet

Svenska miljökvalitetsmål

Den fysiska livsmiljön som medborgarna lever och verkar i har stor betydelse för hälsa, miljö och välbefinnande. Fokusområdet hälsosam livsmiljö ska bidra till att påverka människors miljöer positivt och minska påverkan från de faktorer som har negativ inverkan. Genom att skapa hälsosamma livsmiljöer ges förutsättningar för att få en god livskvalitet. Exponering för skadliga ämnen, stora mängder UV-strålning, luftföroreningar och miljöer med höga ljudnivåer kan ge människor hälso-

problem. Barn är särskilt sårbara och därför är deras livsmiljöer prioriterade. Ett annat prioriterat område är säkerställandet av god vattenkvalitet och skydd av dricksvattentäkter för att tillgodose en långsiktigt hållbar vattentillgång för kommunens medborgare. Plast är ytterligare en utmaning kopplat till hälsa och miljö. Detta gäller både fossil plast utifrån klimatperspektiv men också ingående kemikalier i plast och mikroplasters påverkan på biologi och hälsa.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsbeskrivning	Huvudansvar	Delansvar
2.1	Befintlig bullerkartläggning av vägar och järnvägar ska uppdateras och ett åtgärdsprogram ska tas fram för det kommunala vägnätet där riktvärden över-skrids.	TN, BN	
2.2	Kommunens luftkvalitet ska följas upp för att säkerställa fortsatt goda nivåer.	MHN	
2.3	Träd ska bevaras och fler träd planteras i tätortsmiljöer för att öka beskuggning, framför allt i närheten av förskolor, skolor, lekplatser och äldreboenden.	TN	KS, ABK, BN
2.4	Ett aktivt arbete med att skydda dricksvattentäkter ska bedrivas genom bildande av nya och genom att uppdatera befintliga vattenskyddsområden.	TN	
2.5	Inom arbetet med förorenade områden ska objekt med risk för människors hälsa och miljön (riskklass 1 och 2) prioriteras. Via tillsyn och genom statliga bidrag ska objekten utredas och vid behov åtgärdas.	KS	TN, MHN
2.6	En nulägesanalys ska tas fram gällande kommunens inköp och hantering kopplat till plast och mikroplast.	KS	

Cirkulär ekonomi

Globala mål

Svenska miljö kvalitetsmål

Förhållningssättet till hur och vad som konsumeras och produceras i samhället i dag måste förändras för att minska ett ohållbart uttag av resurser och utsläpp av växthusgaser. För att nå en mer hållbar konsumtion och produktion behöver samhället en ekonomi som utgår från cirkulära flöden och som tar hänsyn till hela livscykeln för material och varor. Att arbeta utifrån ett cirkulärt perspektiv har stor potential att bidra till detta och en hållbar konsumtion bidrar utöver miljöfördelar även till sociala och ekonomiska mervärden i enlighet med målen i Agenda 2030.

Inom den kommunala verksamheten bör användningen av varor och material minska, göras mer effektiv och baseras på cirkulära principer. Genom samarbete lokalt och regionalt samt genom att utveckla ett tvärsektorielt förhållningssätt kopplat till konsumtion kan nya lösningar hittas. Med resurseffektivt och innovativt arbete med upphandlingar, ett ökat återbruk samt fler delningslösningar för produkter minskar både kommunens resursanvändning och kostnader.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsbeskrivning	Huvudansvar	Delansvar
3.1	Kommunen ska utreda möjligheter för att placera kapital hållbart och utnyttja de möjligheter som finns för att ansöka om och få investeringar klassificerade som gröna investeringar.	KS	
3.2	Kommunen ska skapa och vidareutveckla interna delningsmöjligheter av exempelvis möbler, verktyg, byggvaror, mobilitetstjänster och IT.	Samtliga nämnder och bolag	
3.3	Arbete ska genomföras med att minska matsvinnet i alla led i livsmedelskedjan genom inventering, innovation, kunskapshöjande insatser och samverkan lokalt och regionalt.	KS	ON, BUN, MHN, KRAB, Krinova
3.4	Kommunen ska köpa in mat som gynnar hållbar matproduktion och bidrar till minskad klimatpåverkan.	KS	
3.5	Kommunen ska satsa på investeringar i ny teknik och innovationer samt användning av digitala tjänster för ökad resurshushållning och minskad klimat- och miljöpåverkan.	KS	TN, Krinova, ABK, C4 Energi, KRAB
3.6	Krav på fossilfria transporter ska inkluderas i upphandlingar där transport förekommer som tjänst, del av tjänst eller vid leverans av varor.	KS	
3.7	Kommunen ska bedriva ett systematiskt arbete med uppföljning av ställda miljökrav.	KS	
3.8	Klimatsmarta och hållbara produkter ska efterfrågas genom arbete med nya lösningar och innovation i upphandling. Dialog och behovsanalys ska genomföras i tidigt skede.	KS	
3.9	Krav ska ställas i relevanta upphandlingar på demonterbarhet, reparerbarhet, energiprestanda, hållbart material, fossilfri eller återvunnen plast och rättvisemärkta produkter och tjänster.	KS	

Grön samhällsbyggnad

Globala mål

Svenska miljö kvalitetsmål

Begränsad
klimatpåverkan

Frisk luft

Bara naturlig
försurning

God bebyggd
miljö

Hållbar samhällsbyggnad är en central del i arbetet med klimat och miljö och för att nå en hållbar utveckling i enlighet med målen i Agenda 2030. Fokusområdet grön samhällsbyggnad ska bidra till att markanvändningen sker på ett sätt så att miljö- och klimataspekter integreras i hela samhällsbyggnadsprocessen. En grön samhällsbyggnad innebär ett klimatsmart och energieffektivt samhälle som erbjuder alla människor en attraktiv och grön livsmiljö.

Byggnadssektorn och transporter har en stor påverkan på både människa och miljö och aspekterna måste integreras tidigt i processen samt genomsyra hela processen. Inom ramen för grön samhällsbyggnad finns åtgärder som kopplar an till både byggnation, masshantering, kolinlagring och transporter.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsbeskrivning	Huvudansvar	Delansvar
4.1	Kommunal nybyggnation ska minst motsvara kraven för certifiering enligt Miljöbyggnad Silver och byggmaterial med låg klimatpåverkan ska främjas.	TN, ABK	
4.2	Kommunens masshantering ska kartläggas och lokal återanvändning av massor ska stimuleras.	TN	KS, MHN
4.3	Vid exploatering ska multifunktionella mobilitetshus prioriteras framför ytkrävande markparkeringar.	KS	BN, ABK
4.4	Kommunens cykelinfrastruktur ska byggas ut och den befintliga ska utvecklas med avseende på framkomlighet, trygghet och säkerhet.	TN	
4.5	Nuläge och potential för ökad kolinlagring i kommunen ska utredas och åtgärdsförslag ska tas fram.	KS	BN
4.6	Ett systematiskt arbete med klimat- och miljöhänsyn i samhällsbyggnadsprocessen med ständig förbättring ska utvecklas.	KS	BN, TN
4.7	Förtätning ska prioriteras framför exploatering i ytterområden, utan att ge avkall på tillgänglighet till grönområden.	KS	BN

Samverkan och engagemang

Globala mål

Svenska generationsmålet

Klimat- och miljöfrågor är komplexa- och ingen aktör har ensam rådighet över frågorna. För att säkerställa en hållbar utveckling måste förändring ske på alla nivåer och hos flera aktörer. Det offentliga, näringslivet, akademien och civilsamhället behöver arbeta tillsammans i olika konstellationer för att gemensamt identifiera, formulera och lösa de utmaningar vi står inför.

En viktig aspekt av Kristianstads kommuns strategiska arbete är därför att stimulera samverkan, sprida kunskap och väcka engagemang för klimat- och miljöfrågor. En utökad

samverkan och ett lokalt engagemang är avgörande för att uppnå en hållbar utveckling i hela Kristianstads kommun. Åtgärdsområdet betraktas som horisontellt ur perspektivet att samverkan och engagemang är en förutsättning för framgång även i övriga åtgärdsområden.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsbeskrivning	Huvudansvar	Delansvar
5.1	Arbetet med miljö- och klimatfrågor i kommunens förskolor och skolor ska utvecklas och stärkas i samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och berörda bolag och förvaltningar.	BUN	
5.2	Kommunen ska erbjuda energi- och klimatrådgivning till hushåll, företag och organisationer i enlighet med förordningen (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.	KS	
5.3	Kommunens energi- och klimatrådgivning och miljötillsyn ska förstärka samt komplettera varandra genom regelbunden dialog och gemensam planering.	MHN, EKR	
5.4	Kommunens verksamheter ska samarbeta kring och utveckla gemensam kommunikation internt och externt gällande klimat- och miljöfrågor.	KS	
5.5	En fördjupad kartläggning av förvaltningarnas klimatpåverkan inklusive konsumtionsbaserade utsläpp ska genomföras.	KS	
5.6	Kommunen ska stötta lokala jord- och skogsbrukare samt det övriga näringslivet i omställningen mot ett ekologiskt hållbart och cirkulärt företagande.	KS	Krinova
5.7	Arbetet med mobility management internt och externt ska utvecklas för att påverka behovet av transporter och föra över resor och transporter till mer hållbara transportslag.	KS	
5.8	Samverkan mellan elnätsägare, energibolag och betydande systemanvändare samt kommunala representanter ska fördjupas.	KS, C4 Energi	BN
5.9	Kommunen ska vara aktiv i att söka externfinansiering till klimat- och miljöprojekt, samt vara medlem i nätverket Klimatkommunerna, Borgmästaravtalet och delta i det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities.	KS	

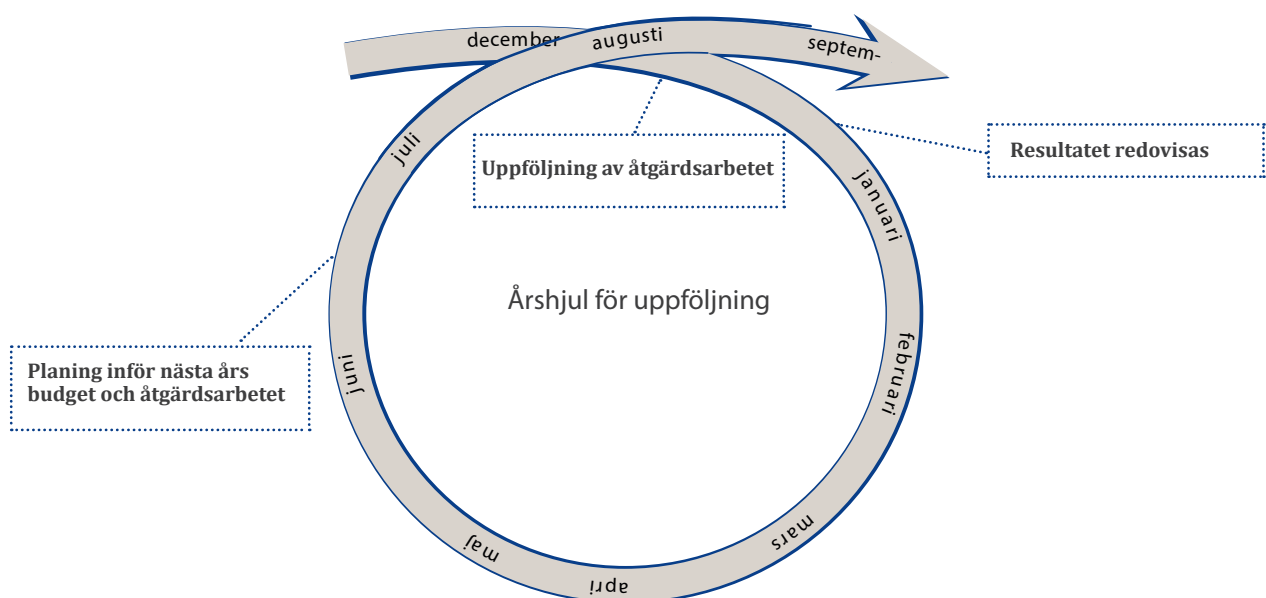
Implementering, uppföljning och aktualisering

För att klimat- och miljöplanen ska få den genomslagskraft som krävs för att målen ska uppnås och åtgärderna genomföras är implementeringen efter planens antagande av vikt. Årligen ska uppföljning av måluppfyllelse och åtgärder ske och redovisas för allmänheten. Genom uppföljningen skapas incitament för genomförande av åtgärderna, kontroll för hur arbetet fortgår samt möjlighet för utvärdering gällande åtgärdens genomförbarhet. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att en årlig uppföljning av åtgärderna sammanställs, förslagsvis kopplat till årsbokslutet. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att planera in och följa upp egna åtgärder och återkoppla detta till kommunstyrelsen. Klimat- och miljöplanens åtgärdsarbete följer kommunens årshjul och dess styrprocess och syftar till

att få en bättre koppling mellan budget, delårsrapport och bokslut. Det övergripande årshjulet för åtgärdsarbetet med generella tidsramar illustreras nedan.

Det är viktigt att kommunicera arbetet med planen både internt och externt. Externt ska klimat- och miljöplanen som helhet presenteras på kommunens hemsida tillsammans med uppföljningsresultaten för respektive år. Det är viktigt att kunna hänvisa intresserade aktörer till uppdaterad information och ge dem möjlighet att följa arbetet med klimat och miljöfrågor i kommunen.

Denna klimat- och miljöplan gäller till 2027. Under 2026 påbörjas en aktualisering av planen.

Referenser

Agenda 2030 och de globala målen: <https://www.globalamalen.se>

Climate Change 2022, Impacts, Adaptation and Vulnerability. IPCC WGII Sixth Assessment Report. Summary for Policymakers

Det klimatpolitiska ramverket: <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/06/det-klimatpolitiska-ramverket>

Greater Copenhagen Green: <https://www.greatercph.se/gron-omstallning>

Klimat- och energistrategi för Skåne: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/tjanster/publikationer/klimat--och-energistrategi-for-skane.html>

Parisavtalet: <https://www.naturvardsverket.se/parisavtalet>

Regionplan för Skåne 2022-2040: <https://utveckling.skane.se/utvecklingsomraden/samhallsplanering/regional-fysisk-planering>

Skånes åtgärdsprogram för miljömålen 2022-2025: Tillsammans för ett hållbart Skåne: <https://www.lansstyrelsen.se/skane/miljo-och-vatten/miljomal/atgardsprogram-inom-miljomal.html>

Styrel – prioritering av samhällsviktiga elanvändare: <http://www.energimyndigheten.se/trygg-energiforsorjning/el/eleffektbrist/styrel>

Sveriges miljömål: <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen>

Viable Cities satsning Klimatneutrala städer 2030: <https://www.viablecities.se/klimatneutrala-stader-2030>

Bilagor

1. Fördjupad åtgärdsbeskrivning
2. Åtgärd per ansvarig nämnd och bolag
3. Utvärdering av Miljömålsprogram 2016-2020
4. Klimatredovisning 2022
5. Konsekvens av planens

Kristianstads
kommun

www.kristianstad.se | kommun@kristianstad.se